

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Convulsio Calvniarvm Vlrichi Veleni Minhoniensis,
quib[us] Petru[m] nunq[uam] Romæ fuisse caullatur**

Fisher, John

Antvverpiae, 1522

Persvasio Quartadecima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35690

Qua incaute
colligit Velen⁹

Actuum vlti.

Quis iam non p̄spicit q̄ ineptissime dialecticatur Velen⁹
noster, colligere molitus, petrū nunq̄ Romæ fuisse, ex eo q̄
Lucas aduentū Pauli Romā, describens, nullā de petro fecit
se mentionē. Sed heus, bone Velenē, legis ne apud Lucam
ultimo capite, q̄ quum audissent fratres de Paulo, prodie-
runt in occursum ei⁹, vsq̄ ad Appij forū, ac tres tabernas.
Et qui scis, an inter istos fuisset Petrus, p̄sertim quū indis-
criminatim oēs appellari fratres cōsueuerunt? Sed inquires,
Tum expressisset Petrū noiatim. Nihil oportet. Nā & ali-
os possum cōmemorare tibi locos, quibus ita nō facit. Sed
neq̄ deinceps ad finē vsq̄ libri cuiusq̄ alterius, p̄ter q̄ vni-
us Pauli, nomenclaturā apposuit, quum non sit dubium vi-
ros egregios & insignes in ea nihilominus fuisse multitudi-
ne. Sed iam abunde satis enertur ista Calumnia.

PERSVASIO QVARTADECIMA.

Circiter vigesimū septimū post ascensionem Christi
ad patrē, ac Neroniani imperij quartū aut quintū annū,
petrū Romæ nondū fuisse, id iā tā manifestū, q̄ quod ma-
nifestissimū est. Sed quia neq̄ vltimo Neronis anno, hoc
est post passionē Christi, & ei⁹ ad parētis dexterā ascēsi-
ōnē tricesimo septimo illic venire potuerit, hoc deducitur,
Qm̄ Paulus e manib⁹ Neronis elapsus in Hispaniam, vt
Lyra & alij quidā volunt, & p̄tes occidentis iter adorna-
uerat. Eius em̄ intentionis A postolū fuisse, etiam cū Ro-
manis literas scripserat certū est. Peractis at̄ ibi decē anis,
rursum ad Neronis man⁹ deuenit, & mortē accelerare vi-
dēs, scripto timotheū cōmonefacit, vt allūpto secū marco
Romā sese recipiat, eo q̄ p̄ter Lucā, null⁹ iā ei residu⁹ fue-
rit collega. Sed quō tuis dictis, mi Paule, fidē habere po-
terō, cū tota hęc Romana colluuiēs, a secūdo Claudij an-
no vsq̄ ad finē imperij Neroniani, Petrū p̄petuo Roma
durasse exerta voce p̄clamet? Qui ergo fieri potuit vt so-
lus cū Luca Romæ fueris? O doctor gentium facile id tue
credo veracitati, Petrū Romæ nunq̄ te vidisse, & alijs re-
cedentib⁹, solū cū Luca remanisse. Nihil me mouent ver-

ha sacrae scripturae tyrannos, qui Christi, ac tua dicta ad-
ulterare, foedissimeque pstituerent in delicijs habent, Cater-
eadem epistola scribit, Det misericordiam dñs Onesiphori
domui, quia saepe me refrigeravit, & catenam meam non eru-
buit, sed cum Romam venisset, sollicito me quaesivit, & inue-
nit, det illis dñs inuenire misericordiam a deo in illa die. Non
obscure est ex his verbis, quantam gratitudinis erga eos fue-
rit Apostolus, qui officium aliquod in eum contulerint, ut non
possit hic satis gratulari, ac suum gaudium verbis exprimere,
quod ei conciliauerat Onesiphorus suo adventu, qui peregre
veniens, non tamen conquisivit, donec huc inuenisset. Potuit
certe Onesiphorus hic a Petro, si tunc fuerat Romae, certius
effici, quomodo locorum Paulus Romae sese continuerit, & libe-
ratus fuisset multum anxiam illam sollicitudinem, qua Paulum hinc
inde per Romam discurrendo inuestigauerat. Mirum, si Paulus
neminem praeterit, a quo aliquod plentiscerit beneficium,
quod Petrum Romanum, ut aiunt, incolam, suum nunquam scribit ad-
uisitasse carcerem, quem tamen amantissimum sui spiritus habuerat fra-
trem, nempe a quo in Catholica illa sua Paulus charissimus
nominatur frater. Quamobrem verissimum est ad ultimum
usque Neronis annum Petrum Romae non fuisse, cum nec, salu-
re iubens Timotheum, fratrum qui Romae tunc aderant no-
mine, Petrum admemoret. Salutant te Eubolus & Priscus
& Linus & Claudia, & fratres omnes. Non video, cur ex idus-
tria suppressere Petri nomen voluisset, cuius alioqui sem-
per fuerat obseruatissimus. Quomodo igitur viginti & quinque
annis Romae egit, quomodo a Nerone passus est, cum nec sub eius
imperio venire quocumque illac potuerit.

CALVMNIAE Q VARTA EDE,
CIMAE SVMMA.

IN secunda ad Timotheum epistola, comonefacit eundem
Paulus, quatenus assumpto secum Marco, Romam sese reci-
piat, eo quod praeter Lucam, nullus iam ei residuus esset collega.
Quod sane verum esse non potest, modo Petrus fuisset Romae.
Sed neque Timotheum saluere iubens fratrum nomine (qui Romae

ij. Timo, vlti.

ij, Petri, iij.

tum fuerant, Petrum ad memorat, quum alioqui Paulus Petri fuerat obseruatissim⁹, & is vicissim in catholica illa sua, paulum charissimum nominauerat. Debit itaque, vel ob hanc rationem, Petrus humanitatis aliquod officium exhibuisse Paulo, atque is vicissim illius officij meminisse quum ad Timotheum scripserit, quemadmodum & meminit Onesiphori, quod se studiosius Romae quaesierit, quaesitumque tandem inuenit.

RESPONSIO.

Consuetudine dialectica Veleni.

ij, Timo. i.

Actuum. xvi.

ij, Timo, iij.

Philip. i.

Pergit Velenus in sua consuetudine dialectica, subinferre stitens, Petrum ex eo Romae non fuisse, quod quum Paulus datus ad Timotheum literis, a notatis aliquot fratribus ei salutem diceret, nihil omnino de Petro sit locutus. Sed hanc furtivam dialecticam nos ante sepius explosimus. Neque enim quum ad Ephesios (vt ante diximus) ipse Paulus scriberet, quantum praesentem habuisset Timotheum, quem & illis ante praefecerat, nequaquam tamen eius nomine salutauit eosdem, sed neque ipsius villo verbulo meminit. Quae autem in illa epistola, potius Onesiphori quam Petri meminisset, in causa fuit, quod ille tunc Ephesi domicilium habuerit, vbi & Timotheus est commoratus, sed & fuerat vtrique valde familiaris. Porro Timotheus an Petro notus fuisset, obscurum est, quum ille non ante fuerat circumcissus quam Petrus ex Iudaea commigrasset. Nam post Barnabae a Paulo separationem, venit Timotheus in noticiam Pauli, vt in Actuum xvi. capite traditur. Sed iam reliquum est, vt priorum huius calumniam partem diluamus, in qua recenset aduersarius, dixisse se Paulum, quod praeter Lucam, nullus iam Romae residuus et collega fuerit. Vnde & colligere molitur, nec Petrum fuisse Romae. Nam si Romae fuisset Petrus, Paulus eum haud dubie collegam habuisset. Caeterum Paulus nequaquam id dixit, nempe se non habuisse collegam Romae, sed ita, Lucas mecum est solus. Quod vobis haec verba Paulus intelligi voluit, iam disquiramus. Primum, non intellexit, quod nulli tunc fuissent alij Christiani Romae, praeter seipsum & Lucam. Neque enim credibile est, quum tanta multitudo iam pridem ad Christum fuisset conuersa (quam rem & Paulus ipse testatur ad Philippenses) quod iam om-

nes essent auersi, & prorsus ad vnū a fide defecissent. Nāsi 1
 Romæ fuerat coelecta ecclesia Christi, priusq̄ ibi paul⁹ præ
 dicasset, vt & fuisse cōpertissimū est, nemini dubiū esse pōt
 quīn per ei⁹ p̄ntiā & viuā prædicationē, eadē facta sit cōfir
 mator. Adde, q̄ nec eius t̄pis, ecclesia decrescere facile po
 tuit quū, vt Hilari⁹. viij. de trinitate testatur, Hoc habet p̄
 priū ecclesia christiana, vt dū persecutionē patitur floreat, Hilarius,
 dum opprimitur crescat, dū cōtemnitur persistat, dum lædi
 tur vincat, dum arguitur intelligat, tunc stat, quū superari
 videatur. Hæc Hilari⁹. Supfuit igit̄, q̄n Paulus sc̄o Romā
 aduenit, christianorum illic aliqua multitudo. Sed nec ista
 multitudo pastore caruit, quē & sub se multos habere coad
 iutores necesse fuit. Vides igit̄ vt Paulus istos non exclu
 sit, quū dixerit, Lucas mecū est solus. Cæterū nec ijs verbis,
 recentiores quosdā exclusit comites. Nā vt in eadē ep̄la tes
 tatur, tū p̄ntes habuit Eubulū & Pudentē, Linūq̄ & alios ij, Timot. vlti.
 fratres. Sic em̄ in ep̄stolæ suæ calce scripsit, Salutat te Eubu
 lus, & Pudens, & Linus, & Claudia, & fratres oēs. Pro vete
 rib⁹ atq̄ comitib⁹ locutū fuisse paulū oportet, quū dixerit,
 Lucas mecū est solus. Nam & ipsos ante noiauit. Demas (in
 quit) me reliquit, amplex⁹ præfens sæculū, & p̄fect⁹ est Tes
 salonicā, Crescens in Galaciā, Titus in Dalmatiā, Lucas me
 cū est solus. Liqueat igit̄ aduersariū hoc sophisima sicut &
 cætera priora de nihilo struere fuisse conatum.

PERSVASIO Q VINDECIMA:

Præter ep̄stolas iam dictas, Pauli e Roma missas,
 sunt quædā alię familiariores responsiuæ ep̄stolæ ipsi⁹ ad
 Senecam, Neronis imperatoris præceptorē scriptæ, quas
 ego nonnullis argumentis, tunc fuisse scriptas arbitror, cū
 Paulus secundo iā Neroni præsentaretur. Primum, quia
 iam Nero Cæsar furibundus, atrox, petulcus, adulter, &
 omni prope viciorum contagio fuerat pollutus, quod de
 priori eius quinquennio nullus credere potest. Secundo,
 quia id t̄pi Paulinæ quædam ep̄stolæ, quas vbi in priorī
 captiuitate Romę teneret, ad quosdā ecclesiarū direxerat,